

Werner Aspenströmsällskapet

Medlemsblad 1, 2021

2021-03-23

Hej alla medlemmar!

Vi befinner oss i mars månad, den första vårmånaden sägs det, men här är kallt med växlande väderlek från snö till regn.

Men ljuset har kommit och vaccinationerna fortsätter.

För så är det ju. Denna pandemi har lagt locket på för det mesta i samhället men ju fler vaccinationer som sker desto snabbare kan vi återgå till ett mer normalt tillstånd.

Vid sällskapets styrelsemöte i januari månad konstaterades att några arrangemang vågar vi inte genomföra förrän möjligen efter sommaren. Denna tråkiga situation delar vi med många andra sällskap och föreningar.

Vi skall emellertid försöka hålla en tätare kontakt med alla medlemmar och ge ut flera medlemsblad med läsning, information och lite litterära nyheter.

Werner Aspenströms texter återfinns man i många olika sammanhang.

Han är flitigt refererad till i Klas Östergrens bok ”Renegater” likaså i Per Odenstams ”Glossarium”.

I Borås tidning den 7 februari hade Stefan Eklund – chefredaktör och medlem i sällskapet – en ledare med titeln ”Tröst i en tid av konflikter”.

Med Stefan Eklunds medgivande återger jag delar av artikeln.

//” När tiden är ur led kan poesin trösta oss ”

Det står illa till världen. Vi behöver tröst och något att hoppas på. Vi behöver Werner Aspenströms poesi.

Jag har använt honom tidigare på ledarsidan, jag vet, jag vet....

Men häromdagen läste jag hans dikt, en av hans mest kända, ”Bondestudentens sista brev” från samlingen ”Om dagen om natten”. Den gavs ut 1961 samma år som jag föddes, men talar rätt in i vår egen tid, klarsynt, pessimistisk, men också med ett hopp och en avslutande befriande humor som inte saknar en underton av maning till eget ansvar.....

Berlinmuren byggdes detta år, 1961. Hotet om ett nytt krig, den här gången med atombomber som vapen, var verkligt, de politiska motsättningarna, kommunism mot kapitalism, växte sig allt starkare. ”Varken till Kreml eller Washington tänker jag fara”, som Aspenström skrev i en annan dikt, ”Kolonner” i nämnda samling.

I denna oro, i denna tid av hård polarisering, iklädde sig Werner Aspenström rollen som en vilse ”bondestudent” som skriver hem.

Inledningsraderna är med rätta berömda;

”Motsägelser, ett tyglat tumult, bättre fann jag inte världen”.

Sedan följer en förtvivlad beskrivning av en värld utan värme och nåd; inte ens rikemansbarnen är avundsvärda eftersom pengar inte botar andnöd,

---

Adress	telefon	Bankgiro	Org.nr	Kontaktperson
c/o Kulturförvaltningen	073 3090355	5247-3055	883800-9713	Monica Borg
Smedjebackens kommun	E-post werner.aspenstromsallskapet@gmail.com			073-309 03 55
777 81 Smedjebacken	Hemsida www.werner Aspenstromsallskapet.se			

Werner Aspenströmsällskapet

bondestudentens lärare motsäger varandra, sparvarna i Assisi, hos ”Guds fattige spelman (det vill säga den helige Franciscus) borde flytta österut till Bengalen ”där svår hungersnöd råder”.

Det politiska läget är återgivet med avsky; ”Den övermätte predikar måttfullhet för den utmärglade” och ”Vit man torterar svart man”.

Och så anklagelserna mot en tyst Gud , diktens starkaste rader:

*Gud mal de olyckliga mellan tänderna
som kiselstenar
övande sig i tystnadens vältalighet.*

Men så slår dikten om i ett hopp, möjligen naivt, men lätt att dela. I ett annat sekel, skriver Aspenström(det vill säga nu...) ska de förskingrade samlas och ”åt alla ska skänkas lika”.

Ja. Vi får väl se. Inte mycket talar för att det hoppet ska infrias inom en snar framtid. Och ska det ske så är det vi själva som ska åstadkomma det. Så kan man i alla fall läsa de avslutande raderna:

*Det var en professor i Amerika,
Albert Einstein.
Honom tänkte jag rådfråga.
Då läste jag i tidningen om hans död.*

Milt humoristiskt slår dessa rader fast att ingen hjälp bortom vårt eget handlande finns att få. Det är inte genom auktoriteter, inte ens goda sådana, vi kan ta os ur den kris världen befinner sig i. Det kan bara ske genom ett gemensamt ansvarstagande. Demokrati är ett annat ord för det. Låt oss arbeta för dess bevarande.//

Detta är en något förkortad version av Stefan Eklunds ledare i Borås tidning.

Lördagen den 2 januari hade Maria Schottenius i Dagens Nyheter en helsida om Werner Aspenström och Harry Martinsson.

Anledningen var att man fått sig tillsänt två opublicerade dikter, en av Werner Aspenström och en av Harry Martinsson.

Werners dikt är skriven i maj 1959 och lyder:

Till en sofistikerad dam, nyss anländ från Paris

Minns madam, kommer madam möjligen ihåg
den lågklackade, för-kometiska tiden,
då smultronblomman räckte oss till vristen,
smörblomman till veka livet
och brandliljan befanns sig i jämnhöjd
med madams en gång frökenfräkniga näsa?
Kände madam inte ens på midsommaraftonen
en törnrostagg i Francoise Sagan-själens?

Werner Aspenström

Adress	telefon	Bankgiro	Org.nr	Kontaktperson
c/o Kulturförvaltningen	073 3090355	5247-3055	883800-9713	Monica Borg
Smedjebackens kommun	E-post werner.aspenstromsallskapet@gmail.com			073-309 03 55
777 81 Smedjebacken	Hemsida www.werner Aspenstromsallskapet.se			

Werner Aspenströmsällskapet

Kontakt togs med Anna Aspenström för att få veta mer om diktens tillkomst men hon kände inte till den sedan tidigare och tyckte nog att den var inte alltför märkvärdig.

”En bagatell som han kunde ha skrivit på ett vykort. Ingenting han själv skulle låta trycka i någon bok”.

”En sentimental längtan till barndomen och oskuldsfullheten”.

”Lite smårolig och samtidigt småfånig. Den känns farbroderlig, distanserad, en liten klapp på axeln. Lite småunken.”

Detta är några av Annas kommentarer. I övrigt kunde hon möjligen tänka sig att dikten var menad för Astrid Anderberg, men någon säkerhet finns inte.

Maria Schottenius hänvisar sedan till vänskapen och brevväxlingen mellan Bengt Anderberg och Werner Aspenström. Vänskapen tog ett abrupt slut när Werner Aspenström blev invald (mot sin vilja) i Svenska Akademien och Bengt Anderberg bröt kontakten.

Allt detta finns beskrivet i Bengt af Klintbergs skrift ”Tre Aspenströmstudier” som alla medlemmar i sällskapet har erhållit.

Det fanns en tidigare pandemi nämligen spanska sjukan.

Om denna har Werner Aspenström skrivit i diktsamlingen ”Förberedelser”, som finns i ”Samlade dikter”.

Här ett litet utdrag (som Werner själv gjort) men jag rekommenderar er att läsa hela dikten.

Spanska sjukan

*Tag detta med i protokollet, sekreterare,
att just till spanska sjukans följder hörde
en märklig mosaik av läror och av lärda
och mycken tro på många saker, det är sant,
men ännu mera tvivel och förgiftning
och grubbel över mänsklighetens belägenhet.*

Med detta medlemsblad följer även en inbetalningsavi för medlemskapet år 2021. Avgiften är oförändrad och vi är tacksamma för att du är medlem i sällskapet och hjälper på så sätt till att sprida kunskap om Werner Aspenströms författargärning.

Nästa medlemsblad planeras komma under april månad. Har du synpunkter eller förslag på innehåll eller sällskapets verksamhet så hör gärna av dig.

Med vänlig hälsning

Werner Aspenströmsällskapet

Monica Borg

Adress	telefon	Bankgiro	Org.nr	Kontaktperson
c/o Kulturförvaltningen	073 3090355	5247-3055	883800-9713	Monica Borg
Smedjebackens kommun	E-post	werner.aspenstromsallskapet@gmail.com		073-309 03 55
777 81 Smedjebacken	Hemsida	www.werner Aspenstromsallskapet.se		

Werner Aspenströmsällskapet

Adress c/o Kulturförvaltningen Smedjebackens kommun 777 81 Smedjebacken	telefon 073 3090355 E-post werner.aspenstromsallskapet@gmail.com Hemsida www.werner Aspenstromsallskapet.se	Bankgiro 5247-3055	Org.nr 883800-9713	Kontaktperson Monica Borg 073-309 03 55